

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. vasario 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Algirdo Taminsko,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjo civilinę bylą pagal ieškovo A. P. kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 9 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. P. ieškinį atsakovėms Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir viešajai įstaigai Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei dėl darbo sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu, grąžinimo į pareigas, išmokų, susijusių su darbo užmokesčiu, priteisimo ir neturtinės žalos atlyginimo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, J. K. ir „AAS BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvoje.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių viešosios sveikatos priežiūros įstaigos vadovo priėmimą į darbą, privalomos informacijos apie jį pateikimą, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovas prašė: panaikinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymą Nr. K-500 „Dėl J. K. priėmimo į viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus pareigas“ (toliau – ir įsakymas Nr. K-500); nutraukti darbo sutartį, sudarytą tarp viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės (toliau – ir Ligoninė) ir J. K., Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – ir DK) 60 straipsnio 1 dalies 7 punkto pagrindu; panaikinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymą Nr. K-501 „Dėl A. P. atleidimo iš viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus pareigų“ (toliau – ir įsakymas Nr. K-501); pripažinti neteisėtu jo atleidimą iš darbo – Ligoninės direktoriaus pareigų, Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo papildomų pareigų, grąžinti jį į darbą – Ligoninės direktoriaus pareigas, Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo papildomas pareigas, nurodant sprendimą skubiai vykdyti; priteisti jam iš Ligoninės vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo iš darbo dienos (2019 m. liepos 5 d.) iki sprendimo įvykdymo dienos pagal 2018 m. liepos 9 d. darbo sutartį Nr. DS-83; pripažinti negaliojančiu sveikatos apsaugos ministro sprendimą neskirti jo į Ligoninės direktoriaus pareigas, sveikatos apsaugos ministro išdėstytą 2019 m. balandžio 23 d. naujienų portale www.bns.lt skelbtame straipsnyje „Lazdynų ligoninės vadovo konkursas bus skelbiamas iš naujo (papildyta)“; įpareigoti sveikatos apsaugos ministrą tęsti konkurso į Ligoninės direktoriaus pareigas (skelbimo Nr. 52595, paskelbimo data 2018 m. liepos 2 d.) procedūras Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų konkursų organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-574 (toliau – Nuostatai), 53–55 punktuose nustatytą tvarką; panaikinti sveikatos apsaugos ministro sprendimą paskelbti konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas (skelbimo Nr. 58148, paskelbimo data 2019 m. balandžio 30 d.); priteisti jam iš Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir SAM) 35 000 Eur neturtinės žalos bei bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
3. Ieškovas nurodė, kad Ligoninės direktoriaus pareigas, laimėjęs konkursą, ėjo nuo 2013 m. liepos 1 d. pagal 2013 m. birželio 28 d. darbo sutartį Nr. DS-122, o nuo 2008 m. vasario 1 d. dirbo gydytoju ortopedu traumatologu. 2018 m. liepos 9 d. su sveikatos apsaugos ministru sudarė naują darbo sutartį Nr. DS-83, kurios 2018 m. gruodžio 21 d. pakeitimu darbo sutarties šalys nustatė, kad jis priimtas į Ligoninės direktoriaus pareigas, Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo papildomas pareigas nuo 2018 m. liepos 1 d., iki kol viešo konkurso būdu bus priimtas Ligoninės direktorius.
4. Ieškinyje nurodyta, kad SAM vykdė viešą konkursą dėl Ligoninės direktoriaus pareigų (toliau – konkursas), konkurso atrankos komisija konkurso laimėtoja 2018 m. liepos 31 d. protokolu paskelbė J. K., o jį nustatė antruoju geriausiai pasirodžiusiu konkurso atrankoje. Sveikatos apsaugos ministras 2019 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. K-348 „Dėl sprendimo neskirti J. K. į viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus pareigas priėmimo“ nusprendė neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, atsisveikdamas į Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – ir STT) 2019 m. balandžio 8 d. raštą Nr. 4-01-3415, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2019 m. vasario 6 d. sprendimą Nr. KS-23, 2019 m. kovo 28 d. raštą Nr. S-1298-(2.5) J. K., nesutikdamas su šiuo įsakymu, kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės teismą (civilinė byla [Nr. e2-19324-727/2019](http://e2-19324-727/2019)) ir bylą nagrinėjant teisme SAM atstovas advokatas bei J. K. m. liepos 2 d. sudarė taikos sutartį, pagal kurią SAM įsipareigojo panaikinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348 ir priimti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2019 m. liepos 3 d. nutartimi taikos sutartį patvirtino, apie tai nepranešęs ieškovui ir negavęs jo nuomonės. Dar neįsiteisėjus šiai teismo nutartčiai, sveikatos apsaugos ministras 2019 m. liepos 5 d. priėmė įsakymą Nr. K-500, kuriuo J. K. penkeriems metams priėmė į Ligoninės direktoriaus pareigas, ir įsakymą Nr. K-501, kuriuo ieškovą atleido iš Ligoninės direktoriaus pareigų, Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo papildomų pareigų 2019 m. liepos 5 d. (įskaitytinai).
5. Ieškovas teigė, kad jo atleidimas iš pareigų yra neteisėtas. Įsakymas dėl J. K. priėmimo į Ligoninės direktoriaus pareigas priimtas praėjus 2 dienoms po teismo nutarties, kuria patvirtinta taikos sutartis, priėmimo, t. y. teismo nutarčiai neįsiteisėjus ir taikos sutarčiai neįsigaliojus, o tai reiškia, jog įsakymas dėl J. K. priėmimo į Ligoninės direktoriaus pareigas buvo priimtas be teisėto pagrindo. Toks J. K. priėmimo į pareigas būdas neatitinka konkurso sąlygų, be to, iš šio įsakymo matyti, kad, skirdamas J. K. į Ligoninės vadovo pareigas, sveikatos apsaugos ministras neatliko privalomų korupcijos prevencijos procedūrų. Todėl šis įsakymas naikintinas kaip prieštaraujantis imperatyvioms įstatymo normoms

(Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 1.80 straipsnis). Anot ieškovo, J. K. nėra patikimas ir korupcijos rizikos nekeliantis asmuo, jos paskyrimas į Ligoninės direktoriaus pareigas ne tik sudaro sąlygas korupcijai, bet ir didina jos pasireiškimo tikimybę, nes J. K. sutuoktinis K. K. yra UAB „Limeta“, dirbančios prekybos medicinos įranga srityje, akcininkas. J. K. 2009 m. tapus Karoliniškių poliklinikos direktore, UAB „Limeta“ Karoliniškių poliklinikoje laimėtų pirkinių suma padidėjo nuo 153 737,29 Eur iki 4 397 490,55 Eur, t. y. 28 kartus, 2003–2018 m. ši įmonė daugiausia laimėjo viešosios įstaigos Karoliniškių poliklinikos organizuotų pirkinių. Viešųjų pirkinių tarnyba, patikrinusi šiuos vykdytus viešuosius pirkinius, 2016 m. gegužės 19 d. išvadoje įpareigojo VšĮ Karoliniškių polikliniką du viešuosius pirkinius, kuriuos laimėjo UAB „Limeta“, nutraukti. J. K. sutuoktinis K. K. 2018 m. vasario 14 d. įsteigė UAB „Limetos NT“, kuri šiuo metu valdo du reabilitacijai ir poilsio paslaugoms teikti skirtus pastatus. Sveikatos apsaugos ministras 2019 m. liepos 5 d. įsakyme Nr. K-500 nurodė nei teisėto pagrindo naikinti 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą, nei teisėto pagrindo skirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, todėl įsakymas yra neteisėtas ir turi būti panaikintas, o darbo sutartis su J. K. nutraukta be įspėjimo ([DK 60 straipsnio](#) 1 dalies 7 punktą). Sveikatos apsaugos ministro sprendimo dėl antrą vietą konkurse užėmusio pretendento (t. y. ieškovo) nėra priimta, todėl, tęsdamas konkurso procedūras, sveikatos apsaugos ministras privalės paklausti, ar ieškovas sutinka eiti Ligoninės vadovo pareigas, jei taip, per 3 darbo dienas nuo sutikimo gavimo dienos kreiptis į STT dėl informacijos pateikimo, gautos informacijos pagrindu per 14 darbo dienų priimti sprendimą skirti jį (ieškovo) į Ligoninės vadovo pareigas arba sprendimą nepriimti jo į Ligoninės vadovo pareigas. Terminuota darbo sutartis su ieškovu nutraukta jo neįspėjus apie darbo sutarties pasibaigimą, pažeidžiant [DK 69 straipsnio](#) 3 dalį.

6. Ieškovas nurodė, kad yra medicinos profesionalas, turintis beveik 40 metų darbo patirtį, tačiau dėl sveikatos apsaugos ministro neteisėtų veiksmų (J. K. priėmimo į pareigas, o jo atleidimo iš pareigų) staiga per porą valandų tapo bedarbiu, dėl tokio staigaus ir netikėto atleidimo jis neturėjo galimybių tinkamai atsivieškinti su Ligoninės kolektyvu (kuriam vadovavo 6 metus), tą jis padarė tik viešai socialinėje erdvėje, dėl to jis patyrė dvasinių išgyvenimų ir nepatogumų, kurie jam sukėlė ūmų sveikatos sutrikimą, besitęsiantį iki šiol. Jam padarytą žalą didina ir tai, kad ginčijami įsakymai Nr. K-500 ir Nr. K-501 šiurkščiai pažeidžia teisę (priimti ne teisės aktuose nustatytais faktiniais pagrindais, daugybiniais teisės normų pažeidimais, ministras paskyrė Ligoninės vadovu asmenį, keliantį šioje įstaigoje korupcijos pasireiškimo tikimybę), taip pat didina ir akivaizdus asmeninis sveikatos apsaugos ministro neigiamas požiūris į jį, trunkantis jau ilgiau nei 2 metus, kai bet kokiais būdais buvo vengiama sudaryti darbo sutartį su juo, nors konkurse jis užėmė antrą vietą, ir siekiama jį atleisti iš Ligoninės direktoriaus ir gydytojo pareigų, be to, SAM viešai paskelbė tikrovės neatitinkančius duomenis, žeidžiančius jo garbę ir orumą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2019 m. lapkričio 28 d. sprendimu ieškinį atmetė, priteisė iš ieškovo trečiajam asmeniui J. K. 1400 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
8. Teismas nustatė, kad, pasibaigus SAM ir ieškovo 2013 m. birželio 28 d. sudarytos penkerių metų terminuotos darbo sutarties Nr. DS-122, pagal kurią ieškovas nuo 2013 m. liepos 1 d. dirbo Ligoninės direktoriumi, terminui, 2018 m. liepos 9 d. buvo sudaryta terminuota darbo sutartis Nr. DS-83, pagal kurią su vėlesniu pakeitimu ieškovas į Ligoninės direktoriaus pareigas ir papildomas Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo pareigas buvo priimtas dirbti terminuotai – nuo 2018 m. liepos 1 d., iki kol viešo konkurso būdu bus priimtas Ligoninės direktorius. Konkursas Ligoninės direktoriaus pareigoms eiti įvyko 2018 m. liepos 31 d., jį laimėjo J. K., ieškovas konkurse užėmė antrą vietą. Ieškovas apskundė konkurso rezultatus Vilniaus miesto apylinkės teismui (civilinė byla [Nr. e2-32237-996/2018](#)). Teismas, priėmęs ieškovo ieškinį, pritaikė laikinasias apsaugos priemones ir sustabdė konkurso rezultatų pagrindu priimtų sprendimų vykdymą, iki bus išspręstas ginčas dėl konkurso rezultatų. Teismas 2018 m. lapkričio 26 d. sprendimu ieškovo ieškinį atmetė. Ieškovo iniciatyva pradėtas apeliacinis procesas vėliau dėl jo paties pateikto apeliacinio skundo atsisakymo buvo nutrauktas Vilniaus apygardos teismo 2019 m. kovo 12 d. nutartimi (civilinė byla [Nr. e2A-1352-912/2019](#)). STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. parengė raštą Nr. 3S-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“, kuriame SAM informavo apie J. K. sutuoktinį J. K. išreiškus sutikimą eiti savo laimėto konkurso pareigas – Ligoninės direktoriaus pareigas, SAM, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – ir KPI) 9 straipsnio nuostatomis, 2019 m. kovo 22 d. kreipėsi į STT dėl informacijos apie J. K. pateikimo. STT 2019 m. balandžio 8 d. raštu Nr. 4-01-3415 „Dėl informacijos apie J. K. pateikimo“ SAM informavo, kad VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. KS-23 pripažino, jog J. K. pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą (toliau – ir VPIDVT) 11 straipsnio 2 dalies nuostatas. STT gautos informacijos pagrindu esant priimtam VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimui Nr. KS-23, kuriuo buvo pripažinta, jog J. K. pažeidė VPIDVT 11 straipsnio 2 dalies nuostatas, sveikatos apsaugos ministras 2019 m. balandžio 23 d. priėmė įsakymą Nr. K-348 neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas. SAM 2019 m. balandžio 30 d. paskelbė naują konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas. J. K. apskundė sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348 Vilniaus miesto apylinkės teismui (civilinė byla [Nr. e2-19324-727/2019](#)), šis 2019 m. gegužės 14 d. nutartimi pritaikė laikinasias apsaugos priemones ir įpareigojo sustabdyti SAM 2019 m. balandžio 30 d. paskelbtą konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas. Dėl to 2019 m. birželio 30 d. paskelbtas konkursas buvo sustabdytas, iki bus išspręstas tarp J. K. ir SAM kilęs ginčas. 2019 m. birželio 20 d. šios laikinosios apsaugos priemonės buvo panaikintos Vilniaus apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2S-1083-910/2019](#). Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. birželio 12 d. sprendimu administracinėje byloje [Nr. e1-2707-1047/2019](#) panaikino VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimą Nr. KS-23. 2019 m. liepos 2 d. tarp SAM ir J. K. buvo pasirašyta taikos sutartis, kuria SAM įsipareigojo panaikinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348 ir priimti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas. Ši taikos sutartis Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) buvo patvirtinta. Pasirašius taikos sutartį, taip pat buvo atšauktas 2019 m. birželio 30 d. paskelbtas konkursas į Ligoninės direktoriaus pareigas. Sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. K-500 J. K. buvo priimta į Ligoninės direktoriaus pareigas nuo 2019 m. liepos 8 d., o tos pačios dienos įsakymu Nr. K-501 ieškovas buvo atleistas iš Ligoninės direktoriaus ir papildomų Traumatologijos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo ir Planinės pagalbos skyriaus gydytojo ortopedo traumatologo pareigų.
9. Teismas nurodė, kad įsiteisėjusiu Vilniaus miesto apylinkės teismo 2018 m. lapkričio 26 d. sprendimu civilinėje byloje [Nr. e2-32237-996/2018](#) nustatyta, jog pagrindo naikinti konkurso rezultatus nėra, J. K. yra teisėtai ir pagrįstai pripažinta konkurso į Ligoninės direktoriaus pareigas laimėtoja. Įsiteisėjusiu teismo sprendimu konstatuota, kad ieškovo siekis iš konkurso pašalinti J. K. yra nesąžiningas.
10. Spręsdamas dėl ieškovo argumento, kad, sveikatos apsaugos ministrui nusprendus neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, ieškovui, kaip antrą vietą konkurse užėmusiam asmeniui, be pagrindo nebuvo pasiūlyta jų užimti, teismas vertino Nuostatuose įtvirtintą teisinį reglamentavimą, galiojusį skirtingais laikotarpiais. Teismas pažymėjo, kad, pagal Nuostatų (redakcija, galiojusi STT pažymos gavimo metu) 42 punktą, iš STT gavus Nuostatų 41 punkte nurodytą informaciją ir šios informacijos pagrindu ministrui priėmus sprendimą nepriimti asmens į šias pareigas arba konkursą laimėjusiam asmeniui atsisakius eiti pareigas, konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas iš naujo. Pagal Konkurso vykdymo metu galiojusios redakcijos Nuostatų 53 punktą, Nuostatų 52 punkte nurodytu atveju gavus STT informaciją apie asmenį, siekiantį eiti įstaigos vadovo pareigas, ir šios informacijos pagrindu ministrui priėmus sprendimą nepriimti jo į šias pareigas arba konkursą laimėjusiam asmeniui per ministerijos nustatytą terminą neatvykus sudaryti darbo sutarties arba atsisakius eiti pareigas, į šias pareigas gali būti priimamas kitas iš eilės pagal konkurso rezultatus pretendentas. Teismas padarė išvadą, kad sveikatos apsaugos ministras, J. K. sutinkant eiti laimėtas pareigas, bet gavęs apie ją STT pažymą, neturėjo pareigos, kaip nepagrįstai teigia ieškovas, antrą vietą konkurse laimėjusio asmens priimti į pareigas, todėl pagrįstai 2019 m. balandžio 30 d. buvo paskelbtas naujas konkursas, kadangi, STT informacijos pagrindu ministrui priėmus sprendimą nepriimti asmens į pareigas ir nesinaudojant teise (bet ne pareiga) skirti antros vietos laimėtoją į pareigas, konkursas laikomas neįvykusiu – tai reglamentuota Nuostatų (redakcija, galiojusi STT pažymos gavimo ir tolimesniu metu)

44.7 punkte. Tuo tarpu konkurso vykdymo metu galiojusios redakcijos Nuostatuose, esant teisei spragai, nebuvo nurodyta, kokia tokiu atveju yra konkurso baigtis, tačiau akivaizdu, kad tokiu atveju konkursas laikomas neįvykusių, tai sprendžiama iš bendros Nuostatų analizės ir vėlesnių jų pakeitimų.

11. Teismas pažymėjo, kad J. K. ir SAM 2019 m. liepos 2 d. sudarytoje taikos sutartyje aiškiai įvardyta, jog sveikatos apsaugos ministras 2019 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. K-348 nusprendė neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas dėl iš STT gautos informacijos apie dėl J. K. priimtą VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimą Nr. KS-23, tačiau teismui VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimą Nr. KS-23 panaikinus, sveikatos apsaugos ministras nusprendė nebeturintis pagrindo neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, nes STT pažymą jis jau buvo įvertinęs, o jo nustatytą neskirimo į pareigas pagrindą – VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimą Nr. KS-23 – panaikinus teismui, sveikatos apsaugos ministras, susipažinęs su teismo sprendimu turiniu, įvertinęs VTEK konstatuoto pažeidimo pobūdį, pagrįstai nusprendė, kad nebeliko KPI 9 straipsnyje įtvirtinto pagrindo į pareigas neskirti konkurse pirmos vietos užėmusios J. K.. Teismas pabrėžė, kad sveikatos apsaugos ministras neturi pareigos pakartotinai kreiptis į STT dėl informacijos gavimo, kadangi tokią informaciją jis jau buvo gavęs 2019 m. balandžio 8 d. ir įvertinęs tiek pirmą kartą, tiek antrą kartą po Vilniaus apygardos administracinio teismo priimto sprendimo. Teismas akcentavo, kad konkursą Ligoninės vadovo pareigoms eiti laimėjusio asmens skyrimas ar neskirimas į pareigas yra išimtinai sveikatos apsaugos ministro diskrecija, todėl ir teismo sprendimo administracinėje byloje įsiteisėjimas nėra būtinas ministro nuomonei susiformuoti ir sprendimui dėl asmens skyrimo į pareigas priimti.
12. Teismas nustatė, kad civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi patvirtinta taikos sutartimi SAM įsipareigojo panaikinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348, kuriuo buvo nuspręsta J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas neskirti, ir per 15 darbo dienų nuo teismo nutarties, kuria patvirtinama taikos sutartis, įsiteisėjimo priimti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas. Teismas vertino, kad tai galėjo būti padaryta SAM iniciatyva ne tik nutarčiai įsiteisėjus, bet ir anksčiau. Teismo vertinimu, pagrindo traukti į bylą [Nr. e2-19324-727/2019](#) A. P. nebuvo, nes joje buvo sprendžiamas išimtinai SAM ir J. K. klausimas dėl jos, kaip pirmos vietos konkurse laimėtojos, priėmimo į pareigas.
13. Teismas konstatavo, kad SAM atliko visas privalomas procedūras prieš asmens, laimėjusio konkursą, skyrimą į pareigas, sveikatos apsaugos ministras teisėtai ir pagrįstai 2019 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-794 atšaukė 2019 m. balandžio 30 d. paskelbtą viešą konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas, teisėtai ir pagrįstai 2019 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. K-500 priėmė J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas bei pripažino netekusiu galios savo paties 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348, kuriuo buvo nuspręsta J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas neskirti, taigi, 2018 m. liepos 2 d. paskelbtas konkursas pasibaigė J. K. priėmimu ir, esant pirmiau aptartoms aplinkybėms, t. y. teisėtai ir pagrįstai viešo konkurso būdu į pareigas priėmus Ligoninės vadovą, o ieškovo galiojančiai darbo sutarčiai įtvirtinus, kad ieškovas į Ligoninės direktoriaus pareigas ir papildomas pareigas buvo priimtas terminuotai, iki kol viešo konkurso būdu bus priimtas Ligoninės direktorius, sveikatos apsaugos ministras teisėtai ir pagrįstai 2019 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. K-501 atleido ieškovą iš Ligoninės direktoriaus ir papildomų pareigų.
14. Teismas pažymėjo tai, kad, vadovaujantis [DK 104 straipsnio](#) 3 dalimi, ieškovui, kuris pagal pagrindinės darbo funkcijos darbo sutartį buvo įstaigos vadovas, netaikomos [DK 69 straipsnio](#) 2, 3 dalių nuostatos, todėl SAM neturėjo pareigos ieškovo prieš 5 darbo dienas įspėti apie darbo sutarties nutraukimą, o to nepadariusi, išmokėti jam darbo užmokestį už kiekvieną termino pažeidimo dieną.
15. Teismas nurodė, kad ieškovo prašymas pripažinti negaliojančiu sveikatos apsaugos ministro sprendimą neskirti jo į Ligoninės direktoriaus pareigas, sveikatos apsaugos ministro išdėstyta 2019 m. balandžio 23 d. naujienų portale [www.bns.lt](#) skelbtame straipsnyje „Lazdynų ligoninės vadovo konkursas bus skelbiamas iš naujo (papildyta)“, yra visiškai nepagrįstas, nes: pirmą, iš bylos medžiagos matyti, jog toks sprendimas sveikatos apsaugos ministro nebuvo priimtas, kadangi sprendimai SAM priimami juos atitinkamai informant; antra, pagal Nuostatus ministrui suteikta teisė, bet ne pareiga, nepaskyrus pirmosios vietos konkurse laimėtojo, spręsti antrą vietą konkurse užėmusio asmens skyrimo į pareigas klausimą; trečia, pirmosios vietos konkurse laimėtoja J. K. teisėtai ir pagrįstai paskirta į Ligoninės vadovo pareigas.
16. Teismo vertinimu, ieškovas neįrodė neturtinės žalos fakto, t. y. kad jis patyrė tokių neigiamų išgyvenimų, kurie buvo tokie stiprūs, intensyvūs, jog būtų pagrindas konstatuoti neturtinės žalos faktą. Teismas pažymėjo, kad, pasibaigus ieškovo 2013 m. birželio 28 d. terminuotai darbo sutarčiai, būtent jam, iki kol konkurso būdu bus priimtas naujas Ligoninės vadovas, buvo pavesta laikinai ir toliau eiti Ligoninės vadovo pareigas, o tai paneigia ieškovo teiginius apie sveikatos apsaugos ministro 2 metus trunkantį neigiamą nusistatymą jo atžvilgiu, priešingai, visa tai rodo, kad SAM įvertino ieškovo darbą ir eitas pareigas. Ieškovas visą darbo Ligoninėje laikotarpį žinojo, kad jis pareigas eina terminuotai, pats ieškovas dalyvavo konkurse, žinojo, kad jis pirmosios vietos nelaimėjo, taigi, akivaizdu, suprato, kad Ligoninėje pagal darbo sutartį nedirbs neterminuotai, todėl teisėtai ir pagrįstai J. K. priėmus į Ligoninės vadovo pareigas, o jį atleidus, jokia žala jam nebuvo padaryta. Vien ieškovo didelis noras, siekis ir toliau eiti Ligoninės vadovo pareigas, tačiau aplinkybių susiklostymas kita linkme, nei jis pageidavo, nesudaro pagrindo pripažinti SAM padariusį jam žalą. Jokių ieškovo teigtų jo garbę ir orumą pažeminusių SAM veiksmų byloje nenustatyta. Pripažinus, kad ieškovas iš darbo atleistas teisėtai ir pagrįstai, nėra teisinio pagrindo konstatuoti neteisėtų SAM veiksmų.
17. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal ieškovo apeliacinį skundą, 2020 m. balandžio 9 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 28 d. sprendimą paliko nepakeistą, priteisė iš ieškovo trečiajam asmeniui J. K. 800 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
18. Kolegija sutiko su ieškovu, kad ankstesnėje civilinėje byloje (Vilniaus miesto apylinkės teismo civilinė byla [Nr. e2-32237-996/2018](#)), kurioje ieškovas ginčijo konkurso rezultatus, priimtas teismo sprendimas neriboja ieškovo teisės ginčyti konkurso laimėtojos J. K. priėmimą į darbą kitais, nei buvo ginčijami minėtoje civilinėje byloje, pagrindais. Toje civilinėje byloje, užbaigtoje Vilniaus miesto apylinkės teismo 2018 m. lapkričio 18 d. sprendimu, nebuvo sprendžiama dėl J. K., kaip pretendentes eiti viešosios įstaigos vadovo pareigas, atitikties KPI reikalavimams. Pagal Nuostatų 41 punktą ši aplinkybė yra vertinama po to, kai yra nustatomi konkurso rezultatai ir paskelbiamas konkurso laimėtojas.
19. Kolegija pažymėjo, kad sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 348, kuriuo buvo nuspręsta J. K. neskirti į Ligoninės direktoriaus pareigas, grindžiamas KPI 9 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktais, STT 2019 m. balandžio 8 d. rašte Nr. 4-01-3415 pateikta informacija apie J. K. ir VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. KS-23, kuriuo komisija buvo pripažinusi, kad VšĮ Karoliniškių poliklinikos direktorė J. K., neišsprendusi interesų konflikto situacijos, kuri jai kilo situoktinių K. K. vadovaujama UAB „Limeta“ dalyvaujant poliklinikos organizuojamuose medicininių paskirties įrangos viešuosiuose pirkimuose, pažeidė VPIDVTĮ 11 straipsnio 2 dalies nuostatas.
20. Kolegija atmetė ieškovo iškeltas abejones dėl to, jog sveikatos apsaugos ministras neturėjo kompetencijos ar pakankamo pagrindo atšaukti savo sprendimą dėl J. K. neskirimo į pareigas dėl KPI 9 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktuose nurodytų priežasčių. Kolegija nurodė, kad šiuo atveju darbdavio (viešosios įstaigos steigėjo) sprendimas grindžiamas ne vien jo prerogatyva spręsti dėl pretendento atrankos, bet ir įsipareigojimais, kylančiais iš viešo konkurso teisinių santykių. Darbdavys, paskelbęs viešą konkursą, kartu įsipareigojo priimti į darbą viešą konkursą laimėjusį asmenį, jei jis atitinka įstatymų reikalavimus. Nagrinėjamu atveju tai, kad J. K. atitinka viešo konkurso pretendentiui keliamus reikalavimus ir kad jos paskyrimas į pareigas nepažeidžia jokių įstatymo imperatyvų, yra konstatavęs Vilniaus miesto apylinkės teismas 2019 m. liepos 3 d. nutartimi (civilinė byla [Nr. e2-19324-727/2019](#)) tvirtindamas taikos sutartį, pagal kurią SAM įsipareigojo panaikinti savo 2019 m. balandžio 23 d. sprendimą kaip nepagrįstą.
21. Nors Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. birželio 12 d. sprendimas administracinėje byloje [Nr. e1-2707-1047/2019](#), kuriuo panaikintas VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. KS-23, nėra įsiteisėjęs, tačiau, kolegijos vertinimu, ši aplinkybė gali būti laikoma svarbia priežastimi, dėl kurios konkursą paskelbęs subjektas galėtų peržiūrėti savo sprendimą dėl konkurso laimėtojo

atitiktis KPI reikalavimams. Pažymėtina, kad KPI 12 straipsnis nustato, jog mažareikšmiai, atsitiktiniai faktai ar aplinkybės negali būti pagrindas priimančiam sprendimui neskirti asmens į pareigas.

22. Kolegija, atsižvelgdama į tai, jog J. K. galimybė eiti pareigas buvo ginčijama remiantis KPI 9 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktų nuostatomis, pažymėjo, kad surinkti duomenys apie pretendento padarytą VPIDVTI pažeidimą turi būti vertinami atsižvelgiant į įstatymo tikslus ir kad sprendžiant dėl kandidato tinkamumo yra reikšmingas ne pats asmens baustumo faktas, bet aplinkybės, rodančios, jog toks asmuo didina korupcijos pasireiškimo atvejus valstybinėje institucijoje ir dėl to jis nėra tinkamas eiti konkrečių pareigų. Nagrinėjamu atveju iš VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimo bei Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimo matyti, kad J. K. buvo pripažinta padariusi VPIDVTI pažeidimą dėl to, kad ji, eidama VŠĮ Karoliniškių poliklinikos direktoriaus pareigas, pavaldiesiems darbuotojams pavedė organizuoti pirkimo procedūras aiškiai nenurodydama, jog ji pati nusišalina, ir kad informaciją apie galimą interesų konfliktą teikė negaliojamam subjektui, t. y. ne savivaldybės merui, bet savivaldybės administracijos Personalo departamento Korupcijos ir nusizengimų prevencijos skyriui. Kolegija vertino, kad tokios aplinkybės, net jei ir gali būti laikomos paminėto įstatymo pažeidimu, yra formalios ir nepakankamos spręsti apie tai, jog J. K. negali būti skiriama eiti Ligoninės direktoriaus pareigų dėl KPI 9 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytų pagrindų.
23. Kolegija nurodė, jog STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 nurodoma, kad J. K. sutuoktinis K. K. yra UAB „Limeta“ vadovas ir pagrindinis akcininkas (75 proc. akcijų), taip pat yra UAB „Limetos NT“ steigėjas. Šiame rašte pateikiama analizė, kurios pagrindu teigiama, kad J. K. einant VŠĮ Karoliniškių poliklinikos vadovo pareigas, UAB „Limeta“ dažniau laimėdavo šios poliklinikos skelbiamus viešuosius pirkimus nei kitose poliklinikose. Kolegija pažymėjo, kad ši informacija pagal KPI 9 straipsnį apskritai nėra laikoma reikšminga sprendžiant dėl asmens tinkamumo eiti pareigas valstybės tarnyboje ar valstybės įstaigoje (tai pažymėta ir pačiame rašte). Tokia informacija neatspindi ir jokių J. K. galimai padarytų VPIDVTI pažeidimų. Be to, skirtingai nei teigia ieškovas, jokie įstatymo imperatyvai nedraudžia skirti pretendento į gydymo įstaigos direktoriaus pareigas dėl to, kad jo sutuoktinis dirba įmonėje, prekiaujančioje medicinine įranga, kuri dažnai dalyvauja skelbiamuose viešuosiuose pirkimuose. Byloje nenustatyta ir kitokių aplinkybių, nurodytų KPI 9 straipsnio 2 dalies 8 punkte, dėl kurių trečiasis asmuo J. K. negalėtų eiti vadovo pareigų valstybei priklausančioje viešojoje įstaigoje.
24. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvadomis, kad sveikatos apsaugos ministras, priimdamas ginčijamą įsakymą Nr. K-500, tinkamai įvertino visas reikšmingas aplinkybes ir pagrįstai paskyrė konkurso laimėtoją J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas. Kolegija laikė, kad kiti ieškinio reikalavimai, t. y. ginčijami kiti atsakovės sprendimai ir veiksmai, susiję su viešo konkurso direktoriaus pareigoms eiti pakartotiniu paskelbimu ir atšaukimu, ieškovo, kaip antros vietos konkurse laimėtojo, neskyrimu į pareigas bei įpareigojimu atsakovę tęsti konkurso procedūras, yra išvestiniai.
25. Kolegija konstatavo, kad darbo sutartis su ieškovu yra nutraukta įstatyme nustatyto pagrindu, ieškovo argumentai, jog nutraukdamas darbo sutartį darbdavys nesilaikė 5 dienų įspėjimo termino, nesudaro pagrindo darbo sutarties nutraukimą pripažinti neteisėtu, byloje neįrodyti atsakovės neteisėti veiksmai ir iš to kylanti ieškovo neturtinė žala.

III. Kasacinio skundo teisiniai argumentai ir atsiliepimų į jį teisiniai argumentai

26. Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 28 d. sprendimą ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 9 d. nutartį bei priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 26.1. Teismai, pažeisdami materialiosios teisės – KPI 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 12 straipsnio 4 punkto, 9 straipsnio 1 ir 3 dalių, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 ir 4 dalių – normas, padarė nepagrįstas išvadas, kad sveikatos apsaugos ministras, priimdamas sprendimą dėl J. K. skyrimo į Ligoninės direktoriaus pareigas, neturėjo vertinti STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ pateiktos informacijos. Jokia STT pateikta analitinė antikorupcinės žvalgybos informacija apie J. K. bylą nagrinėjant abiejų instancijų teismuose paneigta nebuvo.
- 26.2. Teismai, pažeisdami materialiosios teisės – Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio, 6 straipsnio 2 ir 3 dalių – normas bei jų aiškinimo ir taikymo taisykles, suformuluotas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. spalio 28 d. sprendimą administracinėje byloje [Nr. A-624-1563-14](#)), nepagrįstai konstatavo, kad sveikatos apsaugos ministras turėjo teisę sudaryti taikos sutartį, kuria įsipareigojo panaikinti savo priimtą įsakymą neskirti J. K. į pareigas, ir paskui, remdamasis ta taikos sutartimi, savo įsakymu pripažinti ankstesnį įsakymą netekusiu galios. Anot ieškovo, ministras turi teisę panaikinti ar pripažinti negaliojančiu savo priimtą administracinį aktą, tik jeigu tokia jo teisė nustatyta įstatyme. Nei [DK](#), kuris nurodytas 2019 m. liepos 5 d. įsakyme Nr. K-500, nei Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, nei kitame įstatyme nėra nustatyta ministro teisė panaikinti ar pripažinti netekusiu galios savo priimtą įsakymą neskirti asmens į sveikatos priežiūros įstaigos vadovo pareigas. Tai reiškia, kad sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymas Nr. K-500, kuriuo yra pripažįstamas netekusiu galios anksčiau priimtas to paties ministro sprendimas neskirti asmens į pareigas, yra priimtas, viršijant sveikatos apsaugos ministrui suteiktą kompetenciją, ir yra neteisėtas.
- 26.3. Apeliacinės instancijos teismas, nukrypdamas nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos, pagal kurią taikos sutarties sudarymo procese pasiekti susitarimai neturi faktų konstatuojamosios (o todėl ir prejudicinės) reikšmės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-108/2010](#)), prejudiciniais faktais pripažino Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) patvirtintoje taikos sutartyje šalių susitartas sąlygas.
- 26.4. Pirmosios instancijos teismas, grįždamas sprendimą Nuostatų redakcijos, galiojusios nuo 2019 m. kovo 26 d., t. y. ne konkurso paskelbimo metu, normomis, pažeidė teisinės valstybės ir teisėtų lūkesčių principus, kuriais remiantis visa konkurso procedūra turi būti vykdoma pagal konkurso paskelbimo metu galiojusią teisės akto redakciją. Šis pažeidimas lėmė tai, kad teismas nepagrįstai nesivadovavo aktualiu nagrinėjamam ginčui nuo 2018 m. gegužės 18 d. iki 2018 m. gruodžio 27 d. galiojusios redakcijos Nuostatų 53 punktu, kuriuo remiantis sveikatos apsaugos ministras, priėmęs sprendimą neskirti konkurso laimėtoju pripažinto pretendento, turi pareigą, o ne teisę vertinti antrąją vietą užėmusį pretendentą. Nagrinėjamu atveju sveikatos apsaugos ministras, 2019 m. balandžio 23 d. įsakymu nusprendęs J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas neskirti, turėjo pareigą vertinti ieškovo kandidatūrą Nuostatų įtvirtinta tvarka, todėl neteisėtai paskelbė naują konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas.
27. Atsiliepimu į ieškovo kasacinį skundą atsakovė Sveikatos apsaugos ministerija prašo atmesti kasacinį skundą ir palikti nepakeistus Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 28 d. sprendimą ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 9 d. nutartį. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 27.1. Atsižvelgiant į tai, kad apeliacinės instancijos teismas pasisakė tiek dėl STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte pateiktos informacijos, tiek dėl VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimo bei Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. birželio 12 d. sprendimo, nėra jokio pagrindo teigti, kad turima informacija vertinta nebuvo. Pažymėjo, kad STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte pateiktos informacijos subjektyvus vertinimas nėra tolygus informacijai, patvirtinančiai korupcijos pasireiškimo tikinys. VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimu J. K. buvo pripažinta padariusi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimą, šis sprendimas buvo panaikintas Vilniaus apygardos administracinio teismo, kitos informacijos apie konstatuotus J. K. įstatymų pažeidimus atsakovei pateikta

nebuvo.

- 27.2. Vilniaus miesto apylinkės teismas, 2019 m. liepos 3 d. nutartini civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) tvirtindamas J. K. ir atsakovės SAM sudarytą taikos sutartį, nustatė, kad J. K. paskyrimas į pareigas nepažeidžia imperatyvių įstatymo nuostatų. Ši nutartis panaikinta nebuvo, todėl yra galiojanti, o subjekto, priėmusio tam tikrą sprendimą, galimybė vėliau pakeisti ar panaikinti šį sprendimą yra neatsiejama nuo taikos sutarties prigimties.
- 27.3. Tuo atveju, jei J. K., kuri konkurse laimėjo pirmą vietą, būtų atsisakiusi sudaryti darbo sutartį ar eiti šias pareigas, vadovaujantis Nuostatų 48 punktu, sudaryti sutartį ar eiti pareigas siūloma kitam eilėje esančiam asmeniui. Tačiau nagrinėjamu atveju J. K. neatsisakė sudaryti darbo sutarties ar eiti pareigų, tai rodo jos kreipimasis į teismą dėl 2019 m. balandžio 23 d. įsakymo panaikinimo. Kadangi Nuostatų 48 punkte nurodytų sąlygų neatsirado, atsakovė SAM neturėjo pareigos siūlyti ieškovui sudaryti darbo sutartį.
- 28.1. Konkurso nelainėjusiam pretendentui teisės aktuose suteikiama teisė ginčyti konkurso rezultatus (Nuostatų 51 punktas), bet ne konkursą laimėjusio asmens priėmimą į darbą. Ieškovas nepagrįstai ir neteisėtai skundžia sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymą Nr. K-500, kuris yra skirtas konkrečiai J. K. ir materialinių teisinių pasekmių ieškovui nesukelia. Todėl ieškinys ta apimtini, kiek tai susiję su J. K. paskyrimu į pareigas, neturėtų būti nagrinėjamas.
- 28.2. Dėl kitų kasacinio skundo argumentų Ligoninė sutiko su atsakovės SAM atsiliepimu į kasacinį skundą bei trečiojo asmens J. K. atsiliepimu į kasacinį skundą išdėstytais argumentais bei juos palaikė.
29. Atsiliepimu į ieškovo kasacinį skundą trečiasis asmuo J. K. prašo atmesti kasacinį skundą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- 29.1. Ieškovas prarado teisę tapti Ligoninės vadovu tuomet, kai jis pralaimėjo konkursą. Atsižvelgiant į tai, kad šio konkurso teisėtumas buvo patvirtintas teisme ieškovo inicijuotame ginče, visi kiti ir nauji ieškovo reiškiama ginčai bei reikalavimai yra išvestiniai bei nepasizymintys jo teisiniu suinteresuotumu. Todėl ir kasacinio skundo argumentai dėl trečiojo asmens įdarbinimo negali būti laikomi pagrįstais.
- 29.2. STT rašte nėra pateiktos jokios J. K. neigiamai charakterizuojančios informacijos; šiame rašte nėra nė vieno teiginio, kuris būtų nukreiptas į J. K. ar jos veiksmus (o ne jos sutuoktinio darboviečių veiklą). Be to, pačiame STT rašte nurodyta, kad šiame rašte pateikta informacija negali būti naudojama pagal KPI 9 straipsnį. Ieškovo teiginiai dėl J. K. nepatikimumo yra abstraktūs, jie nėra pagrįsti STT rašto turiniu, konkrečiomis aplinkybėmis ar jos elgesiu. Ieškovas nepagrįstai mėgina suformuoti neigiamą teismo nuomonę apie J. K., remdamasis jos sutuoktinio darbovieta.
- 29.3. Ieškovas nepagrįstai teigia, esą STT rašte nurodyta informacija nebuvo vertinta atsakovės SAM priimančiam sprendimą dėl J. K. skyrimo. Visa ši informacija atsakovei *de facto* (faktiškai) buvo žinoma ir į ją buvo atsižvelgta, tik ji buvo išreikšta kita forma – VTEK sprendime, kurio turinį atsakovė žinojo ir į kurį atsižvelgė priimdama sprendimus dėl J. K..
- 29.4. Ieškovo keliamas neva aktualus teisės klausimas (ar subjektas, priimdamas sprendimą dėl konkurso laimėtojo skyrimo į pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pagal KPI turi pareigą vertinti visą iš STT gautą informaciją, įskaitant ir išslaptintą analitinę antikorupcinę žvalgybos informaciją, ir ar turėdamas apie skiriamą asmenį informacijos, patvirtinančios korupcijos pasireiškimo tikimybę, gali skirti šį asmenį į sveikatos priežiūros įstaigos vadovo pareigas) yra eksplisitiškai sureguliuotas šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje, kurioje nurodyta, kad kartu su šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija sprendimą priimančiam subjektui yra pateikiama STT turima įslaptinta ir vieša informacija apie į pareigas pretenduojantį asmenį.
- 29.5. Priešingai nei teigia ieškovas, apeliacinės instancijos teismas atsakovės SAM ir J. K. sudarytos taikos sutarties nekvalifikavo ir nesuteikė jai faktų konstatuojamosios (prejudicinės) reikšmės. Neįrodinėtinios aplinkybės yra imperatyviai nurodytos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 182 straipsnyje, o apeliacinės instancijos teismas patvirtintos taikos sutarties nepriskyrė (nekvalifikavo) nė vienai iš šiame straipsnyje nurodytų aplinkybių.
- 29.6. Kadangi Nuostatų 53 punkte įtvirtinta atsakovės SAM teisė, bet ne pareiga, siūlyti antrosios vietos laimėtoji užimti konkrečias pareigas, atsakovė turėjo teisę apsispręsti dėl ieškovo tinkamumo Ligoninės direktoriaus pareigoms. Tuo remdamasi atsakovė taip pat neprivalėjo priimti jokio atskiro sprendimo dėl ieškovo neskyrimo Ligoninės direktoriumi.
- 29.7. Nesutiktina su ieškovo teiginiais dėl taikos sutarties sudarymo ir vykdymo aplinkybių. Ieškovas nėra J. K. ir atsakovės sudarytos taikos sutarties šalis ar subjektas, todėl jis neturi teisės jos ginčyti šiame procese teisme. Taip pat kiekvienas subjektas turi teisę ne tik tiek priimti jo kompetencijai priklausančius sprendimus, tačiau juos ir panaikinti ar pakeisti. Todėl nepaisant aplinkybės, ar teisme yra nagrinėjamas ginčas tarp šalių dėl vienos iš jų priimtų vienašališkų sprendimų, sprendimą priėmusi šalis bet kuriuo atveju turi teisę jį panaikinti ar pakeisti. Galiausiai ieškovo teiginiai prieštarauja kasacinio teismo suformuotai praktikai dėl taikos sutarties, kaip bet kokios civilinės sutarties, vykdytinumo ir privalomumo: „<...> nepriklausomai nuo to, patvirtinta teismo ar ne, teisėtai sudaryta ir galiojanti taikos sutartis, kaip ir bet kuri kita civilinė teisinė sutartis, šalims turi įstatymo galią ([CK 6.189 straipsnio](#) 1 dalis), turi būti vykdoma (*pacta sunt servanda*) ir gali sukelti tam tikrus teisinius padarinius“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-409-701/2015](#)).
30. Trečiasis asmuo „AAS BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvoje atsiliepimo į ieškovo kasacinį skundą teisės aktų nustatytais terminais nepateikė.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio aiškinimo ir taikymo nagrinėjamoje byloje

31. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. parengė raštą Nr. 3S-01-445, „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“, kuriuo SAM informavo apie J. K. sutuoktinį. Jame nurodyta, kad J. K. sutuoktinis K. K. yra UAB „Limeta“ vadovas ir pagrindinis akcininkas (75 proc. akcijų), taip pat yra UAB „Limeta NT“ steigėjas; pateikiama analizė, kurios pagrindu teigiama, kad J. K. einant VšĮ Karoliniškių poliklinikos vadovo pareigas, UAB „Limeta“ dažniau laimėdavo šios poliklinikos skelbiamus viešuosius pirkimus nei kitose poliklinikose. Jame taip pat nurodyta, kad ši informacija negali būti naudojama pagal KPI 9 straipsnį priimančiam sprendimą dėl asmens tinkamumo siekiamoms pareigoms. SAM, vadovaudamasi KPI 9 straipsnio nuostatomis, J. K. išreikšus sutikimą eiti jos laimėto konkurso pareigas – Ligoninės direktoriaus pareigas, 2019 m. kovo 22 d. kreipėsi į STT dėl informacijos apie J. K. pateikimo. STT 2019 m. balandžio

8 d. raštu Nr. 4-01-3415 „Dėl informacijos apie J. K. pateikimo“ SAM informavo, kad VTEK 2019 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. KS-23 pripažino, jog J. K. pažeidė VPIDVTĮ 11 straipsnio 2 dalies nuostatas.

32. Apeliacinės instancijos teismas, pasisakydamas dėl STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ išdėstytos informacijos, konstatavo, kad ši informacija pagal KPI 9 straipsnį apskritai nėra laikoma reikšminga sprendžiant dėl asmens tinkamumo eiti pareigas valstybės tarnyboje ar valstybės įstaigoje (tai pažymėta ir pačiame rašte). Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad, skirtingai nei teigia ieškovas, jokie įstatymo imperatyvai nedraudžia skirti pretendento į gydymo įstaigos direktoriaus pareigas dėl to, kad jo sutuoktinis dirba įmonėje, prekiaujančioje medicinine įranga, kuri dažnai dalyvauja skelbiamuose viešuosiuose pirkimuose.
33. Kasaciniame skunde argumentuojama, kad teismai, pažeisdami materialiosios teisės – KPI 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 12 straipsnio 4 punkto, 9 straipsnio 1 ir 3 dalių, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 ir 4 dalių – normas, padarė nepagrįstas išvadas, jog sveikatos apsaugos ministras, priimdamas sprendimą dėl J. K. skyrimo į Ligoninės direktoriaus pareigas, neturėjo vertinti STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ pateiktos informacijos.
34. Vertinant šį kasacinio skundo argumentą pažymėtina, kad KPI (redakcija, galiojusi ginčo teisinių santykių atsiradimo metu) nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius valstybės tarnyboje ir privačiame sektoriuje, korupcijos prevencijos priemonės ir jų teisinius pagrindus, korupcijos prevencijos subjektus bei jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje (1 straipsnis). Pagal šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje pateiktą apibrėžtį korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo. KPI 3 straipsnis reglamentuoja korupcijos prevencijos tikslus ir uždavinius, vienu iš jos pagrindinių uždavinių yra atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti (3 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Korupcijos prevencijos priemonės reglamentuojamos šio įstatymo 5 straipsnyje, viena iš jų – informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, arba apie asmenį, kurį į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose teikia Lietuvos Respublika, pateikimas (5 straipsnio 4 punktas). Pastaroji korupcijos prevencijos priemonė detaliai reglamentuojama šio įstatymo 9 straipsnyje.
35. Pagal KPI 9 straipsnio 1 dalį informacija apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, (toliau – asmuo) pateikiama siekiant įvertinti asmens patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse. KPI 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad specialiųjų tyrimų tarnyba surenka ir į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam subjektui pateikia informaciją apie: 1) asmens teistumą (neatsižvelgiant į tai, ar teistumas išnyko, ar panaikintas) (1 punktas); 2) procese dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos asmens atžvilgiu priimtus nuosprendžius ar nutartis, kuriais baudžiamoji byla jam buvo nutraukta arba asmuo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės ar bausmės (2 punktas); 3) asmeniui pareikštus įtarimus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, taip pat priimtus procesinius sprendimus šiose bylose (3 punktas); 4) asmens atžvilgiu taikomas ar taikytas organizuoto nusikalstamumo prevencijos poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą (4 punktas); 5) asmens atleidimą iš tarnybos ar pareigų dėl priesaikos sulaužymo, pareigūno (teisėjo) vardo pažeminimo (5 punktas); 6) asmens padarytus šurkščius tarnybinius nusizengimus (darbo pareigų pažeidimus) ir paskirtas tarnybines (drausmines) nuobaudas už juos (neatsižvelgiant į tai, ar nuobaudos galioja, ar nebegalioja) (6 punktas); 7) atvejus, kai asmuo buvo pripažintas pažeidusiu Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą, Lobistinės veiklos įstatymą, Valstybės politikų elgesio kodekso ar kito teisės akto, reglamentuojančio tarnybines etikos ir elgesio normas, nuostatas (7 punktas); 8) tai, kad priimamas į valstybės tarnybą asmuo nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas (8 punktas); 9) įslaptintą informaciją dėl asmens rengiamos, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos (9 punktas); 10) asmeniui paskirtas administracines nuobaudas ar administracinio poveikio priemones, kai nuo administracinio nurodymo įvykdymo ar nutarimo, kuriuo asmuo pripažintas padariusiu administracinį nusizengimą, įsiteisėjimo dienos nepraejo daugiau kaip vieni metai (10 punktas); 11) asmens atžvilgiu atliktus mokestinius patikrinimus, tyrimus, kurių metu buvo nustatyti mokesčių įstatymų pažeidimai (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktą informaciją apie asmenį, gavimo dienos) (11 punktas).
36. Teisėjų kolegija pažymi, kad KPI 9 straipsnio 2 dalyje reglamentuojamas STT pateikiamas informacijos apie asmenis, siekiančius ar einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėje, turinys, nurodoma, kokio pobūdžio informacija yra teikiama į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam subjektui. Šioje teisės normoje įtvirtintas informacijos turinio sąrašas yra išsamus. KPI 9 straipsnio 3 dalis reglamentuoja teiktinos informacijos surinkimą, šaltinius, pateikimą. Darytina išvada, kad pagal įstatyme įtvirtintą teisinį reglamentavimą jo 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta pagrįsta ir patikima informacija įstatymų leidėjo valia yra pakankama visapusiškai apibūdinti asmeniui (t. y. asmens tinkamumui siekiamoms ar einamoms pareigoms), siekiančiam eiti ar einančiam pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse, kurią įvertinęs į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas individualiai įvertina šio asmens tinkamumą siekiamoms ar einamoms pareigoms.
37. Nagrinėjamos bylos aplinkybių kontekste pažymėtina, kad informacija apie asmens, siekiančio eiti pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, sutuoktinį nepatenka tarp nurodytos KPI 9 straipsnio 2 dalyje. Dėl to darytina išvada, kad tokio pobūdžio informacija pagal šiam įstatyme įtvirtintą teisinį reglamentavimą nepriskirtina prie informacijos, kuri įstatymų leidėjo valia yra reikšminga visapusiškai apibūdinti asmeniui (t. y. asmens tinkamumui siekiamoms ar einamoms pareigoms), siekiančiam eiti ar einančiam pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse, ir tik kurią įvertinęs į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas individualiai įvertina šio asmens tinkamumą siekiamoms ar einamoms pareigoms.
38. Teisėjų kolegija nusprendžia, kad kasaciniame skunde nurodomose teisės normose – KPI 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte, 12 straipsnio 4 punkte, 9 straipsnio 3 dalyje, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 ir 4 dalyse – įtvirtintu teisiniu reglamentavimu nėra išplečiamas KPI 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas pateiktinos ir įvertintinos informacijos apie asmenis, siekiančius ar einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėje, turinys, dėl to nurodytos teisės normos vertintinos kaip neaktualios sprendžiant, ar sveikatos apsaugos ministras, pagal KPI 9 straipsnį priimdamas sprendimą dėl J. K. skyrimo į Ligoninės direktoriaus pareigas, turėjo vertinti STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ pateiktą informaciją.
39. Kaip jau minėta, STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ nurodyta, kad jame išdėstyta informacija negali būti naudojama pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnį priimant sprendimą dėl asmens tinkamumo siekiamoms pareigoms. Taigi pats šį raštą parengęs subjektas pateikiamą informaciją kvalifikavo kaip nepatenkančią į KPI 9 straipsnio reglamentavimo sritį.
40. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, nusprendžia, kad nagrinėjamoje byloje apeliacinės instancijos teismas padarė pagrįstą, teisės aktuose įtvirtintą reglamentavinį atitinkančią išvadą, jog STT 2018 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. 39-01-445 „Dėl analitinės antikorupcinės žvalgybos informacijos pateikimo“ išdėstyta informacija pagal KPI 9 straipsnį nėra laikoma reikšminga sprendžiant dėl asmens tinkamumo eiti pareigas valstybės tarnyboje ar valstybės įstaigoje. Dėl to kasacinio skundo argumentai, kuriais teigiama, kad tokia apeliacinės instancijos teismo išvada padaryta pažeidžiant materialiosios teisės normas, atmestini kaip nepagrįsti.

Dėl kitų kasacinio skundo argumentų

41. Kasaciniame skunde argumentuojama, kad teismai, pažeisdami materialiosios teisės – Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio, 6

straipsnio 2 ir 3 dalių – normas bei jų aiškinimo ir taikymo taisyklės, suformuluotas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. spalio 28 d. sprendimą administracinėje byloje [Nr. A-624-1563-14](#)), nepagrįstai konstatavo, kad sveikatos apsaugos ministras turėjo teisę sudaryti taikos sutartį, kuria įsipareigojo panaikinti savo priimtą įsakymą neskirti J. K. į pareigas, ir paskui, remdamasis ta taikos sutartimi, savo įsakymu pripažinti ankstesnį įsakymą netekusiu galios.

Anot ieškovo, ministras turi teisę panaikinti ar pripažinti negaliojančiu savo priimtą administracinį aktą, tik jeigu tokia jo teisė nustatyta įstatyme, tuo tarpu nei [DK](#), kuris nurodytas 2019 m. liepos 5 d. įsakyme Nr. K-500, nei Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, nei kitame įstatyme nėra nustatyta ministro teisė panaikinti ar pripažinti netekusiu galios savo priimtą įsakymą neskirti asmens į sveikatos priežiūros įstaigos vadovo pareigas. Ieškovo teigimu, tai reiškia, kad sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 5 d. įsakymas Nr. K-500, kuriuo yra pripažįstamas netekusiu galios anksčiau priimtas to paties ministro sprendimas neskirti asmens į pareigas, yra priimtas viršijant sveikatos apsaugos ministrui suteiktą kompetenciją ir yra neteisėtas.

42. Vertinant šiuos kasacinio skundo argumentus pažymėtina, kad valstybė ir savivaldybės, kaip viešieji asmenys, per tam tikras institucijas vykdo dvejopas funkcijas. Be tam tikrų valdžios, t. y. viešojo administravimo, funkcijų, tiek valstybė, tiek savivaldybės vykdo ir ūkinę komercinę veiklą, taigi dalyvauja civiliniuose teisiniuose santykiuose kaip civilinių teisių santykių subjektai. Viešojo administravimo institucijų veikla šioms institucijoms dalyvaujant civiliniuose teisiniuose santykiuose nėra viešasis administravimas, t. y. administravimo institucija veikia ne kaip viešojo administravimo subjektas, o kaip civilinių teisių santykių subjektas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. sausio 11 d. nutartį administracinėje byloje [Nr. AS-38-575/2018](#); 2019 m. vasario 6 d. nutartį administracinėje byloje [Nr. eAS-129-968/2019](#) ir kt.). Civilinių teisių santykių, skirtingai nei viešojo administravimo, subjektų veikloje taikomas principas, kad leidžiama viskas, kas nėra draudžiama.
43. Pagal atsakovės viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės įstatus ji yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešoji sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas pagal ligoninei suteiktą licenciją, jos teisinė forma – viešoji įstaiga (1 punktas); įstaigos dalininkas (steigėjas) yra valstybė, o jos teises ir pareigas įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerija (4 punktas); visuotinis dalininkų susirinkimas organizuoja viešą konkursą įstaigos vadovo pareigoms užimti, tvirtina šio konkurso nuostatus, pareigines instrukcijas, skiria ir atšaukia viešosios įstaigos vadovą bei nustato jo darbo sutarties sąlygas (25.6 punktas).
44. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2019 m. gegužės 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 1 d.) 15 straipsnyje nustatyta, kad: Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai į darbą priimami viešo konkurso būdu; viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina atitinkamos įstaigos steigėjas arba visuotinis dalininkų susirinkimas (1 dalis); Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai į darbą priimami ir iš darbo atleidžiami Darbo kodekso nustatyta tvarka ir pagrindais (7 dalis).
45. [CPK 42 straipsnio](#) reglamentuojančio šalių teises ir pareigas, 1 dalyje nustatyta, kad šalys gali užbaigti bylą taikos sutartimi. [CPK 140 straipsnio](#) 3 dalyje įtvirtinta, kad bet kurioje proceso stadijoje šalys gali baigti bylą taikos sutartimi. Rašytinės šalių taikos sutarties tekstas priedamas prie bylos, o žodinis pareiškimas dėl taikos sutarties įrašomas į teismo posėdžio protokolą. Prieš tvirtindamas šalių taikos sutartį, teismas išaiškina šalims šių procesinių veiksmų pasekmes, o tvirtindamas taikos sutartį, priima nutartį, kuria nutraukia bylą. Šioje nutartyje turi būti nurodomos tvirtinamos šalių taikos sutarties sąlygos.
46. Teisėjų kolegija nusprendžia, kad sveikatos apsaugos ministro veikla, susijusi su 2019 m. liepos 2 d. taikos sutarties tarp J. K. ir SAM, kuria įsipareigota panaikinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. K-348 neskirti J. K. į pareigas, sudarymu ir pastarojo įsakymo pripažinimu netekusiu galios ginčijamą įsakymu Nr. K-500, kvalifikuotina kaip civilinių teisių santykių subjekto veikla, kuri nėra viešasis administravimas. Šiai veiklai viešojo administravimo teisinius santykius reglamentuojančios teisės normos netaikytinos ir neaktuali jų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo aiškinimo bei taikymo praktika. Sudarant nurodytą taikos sutartį ir priimant ginčijamą įsakymą Nr. K-500 SAM veikė kaip Ligoninės savininko teises įgyvendinanti institucija. Toks civilinių teisių santykių subjekto veikimas įstatymų nėra draudžiamas. Nors teisinius santykius dėl Ligoninės savininko teisių įgyvendinimo reglamentuoja imperatyvios teisės normos, jie pagal prigimtį nėra viešojo administravimo teisiniai santykiai. Dėl to kaip nepagrįsti atmetini kasacinio skundo argumentai, kuriais teigiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio, 6 straipsnio 2 ir 3 dalių normas bei jų aiškinimo ir taikymo taisykles, suformuluotas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje.
47. Kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas, nukrypdamas nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos, pagal kurią taikos sutarties sudarymo procese pasiekti susitarimai neturi faktų konstatuojamosios (o todėl ir prejudicinės) reikšmės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-108/2010](#)), prejudiciniais faktais pripažino Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) patvirtintoje taikos sutartyje šalių susitarus sąlygas.
48. Teisėjų kolegija šį kasacinio skundo argumentą atmeta kaip nepagrįstą. Nors kasaciniame skunde teisingai nurodoma, kad pagal kasacinio teismo praktiką taikos sutarties sudarymo procese pasiekti susitarimai neturi faktų konstatuojamosios (o todėl ir prejudicinės) reikšmės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-108/2010](#)), tačiau, teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamoje byloje, atsižvelgus į apskųstos apeliacinės instancijos teismo nutarties turinį, nėra pagrindo pripažinti, kad šis teismas prejudiciniais faktais pripažino Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-19324-727/2019](#) patvirtintoje taikos sutartyje šalių susitarus sąlygas. Apskųstoje apeliacinės instancijos teismo nutartyje nėra nurodyta, kad šis teismas nurodyta Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. liepos 3 d. nutartimi patvirtintoje taikos sutartyje šalių susitarus sąlygas vertina kaip turinčias prejudicinę reikšmę. Iš apskųstos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvų sprendžiamas, ar sveikatos apsaugos ministras turėjo pakankamą pagrindą atšaukti savo sprendimą dėl J. K. neskrymo į pareigas dėl KPI 9 straipsnio 2 dalies 7 ir 8 punktuose išvardytų priežasčių. Pagal [CPK 177](#) straipsnį, įrodymai civilinėje byloje yra bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių šalių reikalavimus ir atskirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra (1 dalis); faktiniai duomenys nustatomi šiomis priemonėmis: šalių ir trečiųjų asmenų (tiesiogiai ar per atstovus) paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, apžūrų protokolais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, padarytais nepažeidžiant įstatymų, ir kitomis įrodinėjimo priemonėmis (2 dalis).
49. Kasaciniame skunde teigiama, kad pirmosios instancijos teismas, grįždamas sprendimą Nuostatų redakcijos, galiojusios nuo 2019 m. kovo 26 d., t. y. ne konkurso paskelbimo metu, normomis, pažeidė teisinės valstybės ir teisėtų lūkesčių principus, kuriais remiantis visa konkurso procedūra turi būti vykdoma pagal konkurso paskelbimo metu galiojusią teisės akto redakciją. Šis pažeidimas lėmė tai, kad teismas nepagrįstai nesivadovavo aktualiu nagrinėjamam ginčui nuo 2018 m. gegužės 18 d. iki 2018 m. gruodžio 27 d. galiojusios redakcijos Nuostatų 53 punktu, kuriuo remiantis sveikatos apsaugos ministras, priėmęs sprendimą neskirti konkurso laimėtoju pripažinto pretendento, turi pareigą, o ne teisę vertinti antrąją vietą užėmusį pretendentą. Nagrinėjamą atvejų sveikatos apsaugos ministras, 2019 m. balandžio 23 d. įsakymu nusprendęs J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas neskirti, turėjo pareigą vertinti ieškovo kandidatūrą Nuostatų įtvirtinta tvarka, todėl neteisėtai paskelbė naują konkursą į Ligoninės direktoriaus pareigas.
50. Teisėjų kolegija šiuos kasacinio skundo argumentus taip pat atmeta kaip nepagrįstus. Iš pirmosios instancijos teismo sprendimo matyti, jog sprendžiamas dėl ieškovo argumento, kad sveikatos apsaugos ministrui nusprendus neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, ieškovui, kaip antrąją vietą konkurse užėmusiam asmeniui, be pagrindo nebuvo pasiūlyta jas užimti, pirmosios instancijos teismas vertino Nuostatuose

įtvirtintą teisinį reglamentavimą, galiojusį skirtingais laikotarpiais, t. y. tiek galiojusį nuo 2018 m. gegužės 18 d. iki 2018 m. gruodžio 27 d. (Nuostatų redakcija, galiojusi konkurso vykdymo metu), tiek ir galiojusį nuo 2019 m. kovo 26 d. (Nuostatų redakcija, galiojusi STT 2019 m. balandžio 8 d. pažymos gavimo metu). Išvadą, kad sveikatos apsaugos ministras, J. K. sutinkant eiti laimėtas pareigas, bet gavęs apie ją STT pažymą, neturėjo pareigos antrą vietą konkurse laimėjusio asmens priimti į pareigas, todėl pagrįstai 2019 m. balandžio 30 d. buvo paskelbtas naujas konkursas, pirmosios instancijos teismas padarė taikydamas nuo 2018 m. gegužės 18 d. iki 2018 m. gruodžio 27 d. galiojančią Nuostatų redakciją, nors ir atsižvelgdamas į nuo 2019 m. kovo 26 d. galiojančią Nuostatų redakciją. Pirmosios instancijos teismo sprendime nurodyta, kad: pagal konkurso vykdymo metu galiojusios redakcijos Nuostatų 53 punktą, Nuostatų 52 punkte nurodytu atveju gavus STT informaciją apie asmenį, siekiantį eiti įstaigos vadovo pareigas, ir šios informacijos pagrindu ministrui priėmus sprendimą nepriimti jo į šias pareigas arba konkursą laimėjusiam asmeniui per ministerijos nustatytą terminą neatvykus sudaryti darbo sutarties arba atsisakius eiti pareigas, į šias pareigas gali būti priimamas kitas iš eilės pagal konkurso rezultatus pretendentas; konkurso vykdymo metu galiojusios redakcijos Nuostatuose, esant teisei spragai, nebuvo nurodyta, kokia tokiu atveju yra konkurso baigtis, tačiau, akivaizdu, tokiu atveju konkursas laikomas neįvykusių, tai sprendžiama iš bendros Nuostatų analizės ir vėlesnių jų pakeitimų.

51. Pažymėtina, kad Nuostatų (redakcija, galiojusi nuo 2018 m. gegužės 18 d. iki 2018 m. gruodžio 27 d.) 48 punkte įtvirtinta, kad jeigu konkursą laimėjęs pretendentas per ministerijos nurodytą terminą neatvyksta sudaryti darbo sutarties arba atsisako eiti šias pareigas, eiti pareigas siūloma antrajam pagal konkurso rezultatus daugiausia balų, bet ne mažiau nei 6 balus atrankoje surinkusiam pretendentui, o jam atsisakius – atitinkamai kitam iš eilės einančiam ir ne mažiau kaip 6 balus atrankoje surinkusiam pretendentui. Šių Nuostatų 53 punkte reglamentuojama, kad Nuostatų 52 punkte nurodytu atveju gavus Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos informaciją apie asmenį, siekiantį eiti įstaigos vadovo pareigas, ir šios informacijos pagrindu ministrui priėmus sprendimą nepriimti jo į šias pareigas arba konkursą laimėjusiam asmeniui per ministerijos nustatytą terminą neatvykus sudaryti darbo sutarties arba atsisakius eiti pareigas, į šias pareigas gali būti priimamas kitas iš eilės pagal konkurso rezultatus pretendentas.
52. Taigi, pagal juose įtvirtintą teisinį reglamentavimą antrajam pagal konkurso rezultatus daugiausia balų, bet ne mažiau nei 6 balus, surinkusiam asmeniui eiti pareigas turi būti siūloma tuo atveju, kai konkursą laimėjęs asmuo per nustatytą terminą neatvyksta sudaryti darbo sutarties arba atsisako eiti pareigas, dėl kurių konkursas buvo skelbiamas, tuo tarpu tuo atveju, kai ministras informacijos iš STT pagrindu priima sprendimą nepriimti konkursą laimėjusio asmens į pareigas, antrajam pagal konkurso rezultatus daugiausia balų surinkusiam asmeniui šios pareigos gali būti, tačiau neprivalo būti siūlomos, t. y. ministras pastaruoju atveju turi teisę, bet ne pareigą spręsti dėl antrojo pagal konkurso rezultatus daugiausia balų surinkusio asmens priėmimo į pareigas. Nagrinėjamoje byloje susiklosčius faktinei situacijai, kai sveikatos apsaugos ministras 2019 m. balandžio 23 d. įsakymu nusprendė neskirti J. K. į Ligoninės direktoriaus pareigas, taikytinas Nuostatų 53 punktas, todėl teisėjų kolegija pripažįsta pagrįsta pirmosios instancijos teismo išvadą, kad sveikatos apsaugos ministras, J. K. sutinkant eiti laimėtas pareigas, bet gavęs apie ją STT pažymą, neturėjo pareigos antrą vietą konkurse laimėjusio asmens priimti į pareigas.
53. Kiti kasacinio skundo argumentai neatitinka [CPK](#) 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų, nes nesuformuluotas kasacinio nagrinėjimo dalykas, taip pat neturi įtakos skundžiamų teismų procesinių sprendimų teisėtumui ir reikšmės vienodos teismų praktikos formavimui, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako.
54. Teisėjų kolegija, teisės taikymo aspektu patikrinusi apskųstus teismų procesinius sprendimus, konstatuoja, kad pagrindo juos naikinti kasacinio skundo argumentais nenustatyta ([CPK](#) 346 straipsnis, 359 straipsnio 3 dalis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

55. [CPK 93 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Pagal [CPK 98 straipsnio](#) 1, 2 dalis šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas; dėl šių išlaidų atlyginimo priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu; šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio.
56. Netenkinus ieškovo kasacinio skundo, jo kasaciniame teisme patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlygtinos.
57. Bylą nagrinėjant kasaciniame teisme trečiasis asmuo J. K. patyrė 1000 Eur išlaidų advokato pagalbai apmokėti, pateikė jas patvirtinančius įrodymus, prašo priteisti jų atlyginimą iš ieškovo. Šių bylinėjimosi išlaidų dydis neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1R-77 ir Lietuvos advokatūros advokatų tarybos pirmininko 2015 m. kovo 16 d. raštu Nr. 141 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą nustatyto maksimalaus dydžio (7, 8, 14 punktai), todėl jų atlyginimas priteistinas trečiajam asmeniui J. K. iš ieškovo.
58. Kasaciniame teisme nepatirta išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 9 d. nutartį palikti nepakeistą.
Priteisti trečiajam asmeniui J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) iš ieškovo A. P. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 1000 (vieną tūkstantį) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas